

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr.3
din 22 februarie 2000 privind organizarea și desfășurarea
referendumului**

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr.3 din 22 februarie 2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.BP 492 din 6.10.2004,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993 și art.48(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare modificarea lit.b) a alin.(1) al art.12 și a alin.(1) al art.13 ale Legii nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, considerându-se că între aceste norme, există o aparentă contradicție.

Prin obiectul său de reglementare, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, ca și legea pe care o modifică, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.d) din Constituția României, republicată.

2. Deși în Expunerea de motive se menționează că „există o aparentă contradicție între textul art.12 și cel din art.13”, menționăm

că nu există nici o contradicție între textele Legii nr.3/2000, propuse a fi modificate prin prezentul proiect.

Într-adevăr, tocmai pentru evitarea unor contradicții între cele două texte, legiuitorul a structurat legea în mai multe capitole, concentrând dispozițiile generale și dispozițiile comune cu privire la referendumul național și la referendumul local în *Capitolul I* și, respectiv, în *Capitolul IV*.

De asemenea, în timp ce dispozițiile referitoare la referendumul național au fost grupate în *Capitolul II*, care cuprinde și prevederea de la art.12 alin.(1) lit.B lit.b), **dispozițiile privitoare la referendumul local se regăsesc într-un capitol distinct** al legii, *Capitolul III* - în care se află cuprinsă și prevederea art.13 alin.(1).

Prin urmare, art.12 care reglementează *probleme de interes național* se află situată în capitolul privitor la *referendumul național*, iar art.13, care se referă la *probleme de interes deosebit din unitățile administrativ-teritoriale și subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor* este cuprins în capitolul privitor la *referendumul local*.

3. În plus, semnalăm că actuala redactare a celor două texte **preia unele formulări exprese din Constituție**, tocmai pentru evitarea oricărui echivoc sau a oricărei confuzii.

Astfel, art.12 alin.(1) lit.B lit.b) utilizează chiar exprimarea din **art.73 alin.(3) lit.o) din Constituție**, republicată, care se referă la „**organizarea administrației publice locale, a teritoriului, precum și regimul general privind autonomia locală**”, formulare care nu poate fi modificată, implicit, prin norme cu forță juridică inferioară, așa cum se propune.

Pe de altă parte, datorită importanței lor, aceste probleme sunt incluse și reglementate în Legea nr.3/2000 la probleme **de interes național**, cuprinse în enumerarea de la alin.(1) al art.12, asigurându-se, astfel, concordanța cu norma de nivel constituțional.

Or, propunerea legislativă vizează, practic, modificarea implicită a textului preluat din Constituție în ceea ce privește organizarea administrației publice locale a teritoriului, precum și regimul general privind autonomia locală.

4. În ceea ce privește **art.13 alin.(1)** din aceeași lege, textul este, de asemenea, clar, nepunându-se problema vreunei eventuale contradicții cu textul de la art.12, așa cum apreciază inițiatorii propunerii legislative, deoarece ele reglementează probleme distincte.

În actuala redactare a textului se prevede că „Problemele de interes deosebit din unitățile administrativ-teritoriale și subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor pot fi supuse, **în condițiile prezentei legi**, aprobării locuitorilor, prin referendum local”.

Prin propunerea legislativă se are în vedere, pe de o parte, **extinderea problemelor ce pot fi supuse aprobării referendumului local**, iar, pe de altă parte, **eliminarea din text a condițiilor în care se organizează referendumul local**, respectiv a expresiei „în condițiile prezentei legi”.

Menționăm că propunerea privind acest text nu numai că nu aduce nici o contribuție la textul clar și coerent al art.13 alin.(1), dar introduce elemente de incertitudine juridică prin folosirea unei exprimări vagi și generale („probleme care vizează”), extinzând aplicabilitatea referendumului local de la probleme de interese deosebit din unitățile administrativ-teritoriale și din subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor, la probleme politice deosebite care privesc unitățile administrativ-teritoriale și subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor. Or, aceste ultime aspecte nu pot fi hotărâte decât de Parlament, ca unica autoritate legiuitoare a țării, prin lege organică.

Aceleași inconveniente majore avem în vedere și în ceea ce privește eliminarea expresiei referitoare la „**condițiile prevăzute de lege**” pentru desfășurarea referendumului local, deoarece acest proces nu se poate desfășura în condițiile stabilite de autoritățile locale și în scopuri decise de acestea, adică în afara legii în domeniu, ci **numai cu respectarea condițiilor prevăzute de Legea nr.3/2000**.

5. Semnalăm că propunerea legislativă nu este în concordanță nici cu dispozițiile art.74 alin.(4) din Constituție, potrivit cărora propunerile legislative se prezintă numai **în forma cerută pentru proiectele de legi**, astfel:

a) proiectul nu cuprinde formula introductivă consacrată, respectiv:

„Parlamentul României adoptă prezenta lege”;

b) potrivit normelor de tehnică legislativă, partea de debut a articolului unic nu menționează toate elementele de identificare a actului normativ supus prezentei intervenții legislative, și nici nu precizează intervențiile legislative ulterioare survenite asupra acestuia;

c) partea dispozitivă a celor două puncte ale articolului unic nu este redată în forma prevăzută de normele de tehnică legislativă. În acest caz, formulele recomandate ar fi fost:

„1. La articolul 12 alineatul (1) litera B, litera b) va avea următorul cuprins:

2. Alineatul (1) al articolului 13 va avea următorul cuprins:”.

d) în ceea ce privește formula de atestare a legalității adoptării legii, menționăm că textul ar fi trebuit să aibă în vedere dispozițiile art.76 alin.(1) din Constituție deoarece, așa cum am arătat, proiectul face parte din categoria legilor organice.

PREȘEDINTE

Dragoș ILIESCU

București

Nr. 1746/19.10.2004